

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

د مولانا سعيد افغاني د سولې او تفاهم، نشراتي ارگان

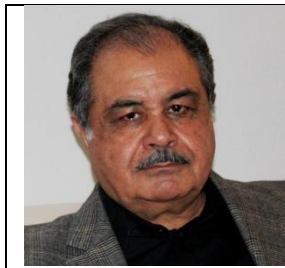
www.said-afghani.org

آزاده، ټولنيزه، علمي، فرهنگي او نشراتي ارگان

Dr.Said Afghani

د مولانا سعيد افغاني: آزاده، ټولنيزه، علمي، فرهنگي او نشراتي ارگان ته بڼه راغلاست!

داکتر اسدالله «حبيب»

تاریخ نشر: 30 دسمبر 2015 م

نکته های از دستور زبان

بخش « 22 »

جمله چیست ؟

- در هر زبان با جمله ها سخن گفته می شود .
 جمله یک یا چند کلمه است که یک پیام کامل را از گوینده به شنونده می رساند ، مانند :
 پدر خوابید .
 چه وقت به من تيلفون می کنید ؟
 پیش داکتر بروید .
 چه خوب وین می نوازید !
 از این چهار جمله ، نخستین ، از خوابیدن پدر خبر می دهد .
 دومین ، پرسشی را در بر دارد .
 سومین بیانگر امریست .
 چهارمین بیانگر حالتی عاطفیست .
 از این چهار گونه جمله ،
 نخستین را جمله خبری می گویند .
 دومین را جمله پرسشی می گویند .
 سومین را جمله امری می گویند .
 جمله چهارمین را جمله تعجبی یا عاطفی می نامند .
 در پایان جمله های خبری و امری نقطه گذاشته می شود .
 در پایان جمله تعجبی یا عاطفی این نشانه (!) را می گذارند .
 در پایان جمله پرسشی این نشانه (؟) گذاشته می شود .

نهاد و گزاره : اجزای جمله

در جمله پدر خوابید ، پدر نهاد است .
نهاد آن بخش جمله است که درباره آن مطلبی گفته می شود .
نهاد را ، در گذشته مبتدا یا مسند الیه می گفتند .
چون پدر کاری انجام داده است ، پس نهاد در عین حال فاعل است .
خوابید ، مطلبیست که درباره نهاد گفته می شود . این بخش جمله را گزاره می گویند .
گزاره را در گذشته ، مسند یا خبر می نامیدند .
واژه بنیادین نهاد اسم یا ضمیر است .
واژه بنیادین گزاره فعل است .
نوشتیم که جمله یک یا چند کلمه است .
همان یک کلمه بیکه به تنهایی جمله شمرده شده می تواند چیست ؟
آن یکی از صیغه های فعل است .
فرهاد چی کرد ؟ پیام کاملی را به شنونده می : ، در برابر پرسشی که « رفت » به گونه مثال ، واژه رساند .
فعل پاره بنیادین جمله است . هیچ جمله بدون فعل نمی باشد . فرض کنید پرسشی در میان نیست .
در آن حال واژه رفت جمله شده نمی تواند . ناگزیر واژه دیگری را بر آن می افزاییم . می گوییم :
رفیع رفت . این یک جمله خبری شد . رفیع نهاد است و رفت گزاره .

ادامه دارد

داکتر اسدالله « حبیب »

بازگشت به صفحه اصلی www.said-afghani.org